

Beantwoording vragen uit Integraal Afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding voor het besluit is de tijdelijke sluiting van de kinderopvang in 2020 als gevolg van COVID-19. Het kabinet heeft ouders gevraagd de rekening van de kinderopvang volledig door te blijven betalen. Hierdoor behielden ouders de plek voor hun kinderen op de kinderopvang voor wanneer de kinderopvang weer regulier openging. De kinderopvangtoeslag bleef gewoon doorlopen en er hoefde niet te worden ingegrepen in het lopende toeslagensysteem. Een belangrijk voordeel hiervan was dat de kinderopvang op deze manier gefinancierd bleef en zo in staat was om goede noodopvang te verzorgen. Het kabinet heeft besloten om ouders tijdens de (gedeeltelijke) sluiting van de kinderopvang tegemoet te komen in de eigen bijdrage voor kosten voor de kinderopvang, via de tijdelijke tegemoetkomingsregeling kinderopvang.

2. Wie zijn betrokken?

Deze algemene maatregel van bestuur heeft gevolgen voor:

1. Belastingdienst, die de kinderopvangtoeslag uitvoert.
2. Ouders, omdat de koppeling gewerkte uren bepaalt voor hoeveel uren kinderopvang ouders in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.

3. Wat is het probleem?

Het kabinet heeft ouders gevraagd om de reguliere rekening van de kinderopvang door te betalen tijdens de sluiting van de kinderopvang. Ouders met kinderopvangtoeslag ontvingen hiervoor een vergoeding voor de eigen bijdrage via de tijdelijke tegemoetkomingsregeling kinderopvang. De kinderopvangtoeslag liep op de reguliere manier door.

Als gevolg van COVID-19 konden ouders mogelijk (tijdelijk) minder uren werken. Aangezien het recht op kinderopvangtoeslag mede afhankelijk is van het aantal gewerkte uren, heeft een daling van het aantal gewerkte uren een daling van de hoogte van het recht op kinderopvangtoeslag tot gevolg. In dat geval zou het financieel lastiger zijn geweest voor ouders om de factuur van de kinderopvang door te blijven betalen. Om ouders maximaal te faciliteren om de kinderopvangfactuur te blijven betalen is besloten de koppeling gewerkte uren in 2020 los te laten.

4. Wat is het doel?

Het loslaten van de koppeling gewerkte uren zorgt ervoor dat het aantal uren kinderopvang dat in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag stabiel blijft of toeneemt. Hierdoor bleef de aanspraak van ouders op de kinderopvangtoeslag in stand en konden ouders de factuur van de kinderopvang door blijven betalen. Door de maatregel in dit besluit formeel te regelen worden ouders niet geconfronteerd met terugvorderingen op grond van de koppeling gewerkte uren in 2020.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Overheidsinterventie is gerechtvaardigd vanwege de uitbraak van COVID-19 en de daarmee verband houdende buitengewone omstandigheden en impact op het maatschappelijk leven en de arbeidsmarkt. Het kabinet heeft ingegrepen om de kinderopvangsector stabiel te houden tijdens de COVID-19 crisis en goede noodopvang mogelijk te maken. Daarbij is ook een beroep op ouders gedaan, namelijk om de rekening van de kinderopvang ook door te blijven betalen tijdens de sluiting van de opvang. Door deze maatregel worden ouders hierin gefaciliteerd.

6. Wat is het beste instrument?

Een aanpassing van de koppeling gewerkte uren is vereist. De maatregel moet ervoor zorgen dat ouders die tijdens de sluiting van de kinderopvang minder uren werken dan voor corona, hun recht op kinderopvangtoeslag behouden. Het 'bevrozen' van het recht op het niveau van voor de sluiting van de kinderopvang is in de uitvoering niet haalbaar gebleken. Het beste instrument is daarom het recht op kinderopvangtoeslag te maximeren op 230 uren per kalendermaand. Dit is het huidige maximum voor werkende ouders en bovendien gelijk aan het recht van ouders die studeren, re-integreren of een traject naar werk volgen (zogenoemde doelgroepen).

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor kinderopvangtoeslag ontvangende ouder geldt dat de wijziging van het besluit leidt tot een stijging van het aantal uren kinderopvang dat voor kinderopvangtoeslag in aanmerking komt. De koppeling met de gewerkte uren zal in 2020 geen knelpunten veroorzaken voor kinderopvangtoeslag ontvangende ouders. Bovendien is het maximum van 230 uren zeer ruim. Weinig ouders vragen voor meer dan 200 opvanguren per maand kinderopvangtoeslag aan.

De wijziging van het Besluit kinderopvangtoeslag heeft geen of beperkte gevolgen voor de regeldruk van bedrijven, burgers en professionals.

De budgettaire gevolgen voor de overheid uiten zich door een daling van de terugontvangsten voor de kinderopvangtoeslag in de eerstvolgende jaren, en zijn geraamd op ongeveer € 3,5 - 4 miljoen. Aangezien het een tijdelijke wijziging betreft en ouders een eigen bijdrage betalen voor de kinderopvang is de verwachting dat de maatregel slechts in beperkte mate zal leiden tot extra gebruik van de kinderopvang. Vanaf 2021 wordt de koppeling gewerkte uren weer van kracht. Daarom wordt geen structurele gedragsverandering verwacht.